

vecinul, colaboratorul, prietenul și chiar vrăjmașul nostru.

Singurul lucru de care trebuie să ne îngrijim îndeaproape e cum și când ne vom da întâlnire cu „Nebunul” Domnului, spre a vorbi cu el despre Hristos și a-l urma în cereștile suișuri dumnezeiești...

Dorința și nădejdea noastră sunt ca acest prim volum, redus ca întindere, despre viața nebunului pentru Hristos Ioannis să contribuie la aprinderea flăcării sfintei noastre credințe ortodoxe, ce ne va încălzi inimile, potrivindu-le pe „frecvența” cerească a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh. Amin!

Cuprins

Prolog	7
Primii ani	11
Peripețiile de la Spitalul clinic pentru copii	21
Întoarcerea lui Dumitrache	27
Scrisoarea recomandată a lui Iannis cel nebun	36
Mărturisirea lui Constantin	46
Caterina și legătura ei cu „smintitul” Domnului	58
Domnul Anastasie și Iannis cel nebun	77
Citirea testamentului lui Iannis cel nebun	114
În loc de epilog	125

LBRIS

We know
books

DIONYSIOS A. MAKRIS

IANNIS
cel nebun
pentru Hristos

volumul 1

Traducere din limba greacă
protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă

editura
Σοφία

București

vecinul, colaboratorul, prietenul și chiar vrăjmașul nostru.

Singurul lucru de care trebuie să ne îngrijim îndeaproape e cum și când ne vom da întâlnire cu „Nebunul” Domnului, spre a vorbi cu el despre Hristos și a-l urma în cereștile suișuri dumnezeiești...

Dorința și nădejdea noastră sunt ca acest prim volum, redus ca întindere, despre viața nebunului pentru Hristos Ioannis să contribuie la aprinderea flăcării sfintei noastre credințe ortodoxe, ce ne va încălzi inimile, potrivindu-le pe „frecvența” cerească a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh. Amin!

Cuprins

Prolog	7
Primii ani	11
Peripețiile de la Spitalul clinic pentru copii	21
Întoarcerea lui Dumitrache	27
Scrisoarea recomandată a lui Iannis cel nebun	36
Mărturisirea lui Constantin	46
Caterina și legătura ei cu „smintitul” Domnului	58
Domnul Anastasie și Iannis cel nebun	77
Citirea testamentului lui Iannis cel nebun	114
În loc de epilog	125

Prolog

„Nebunia pentru Hristos”, cum bine e cunoscut, a alcătuit dintotdeauna, pentru Biserica noastră Ortodoxă, unul dintre cele mai frumoase capitole ale *Sinaxarului* fără de număr al sfinților. Un capitol al mântuirii, plin de învățăminte, care ne arată în fond că dreptatea și judecata lui Dumnezeu diferă foarte mult de cele ale oamenilor. O „pietricică”, un adaos la acest capitol este și istorisirea de față, împărtășită nouă de un levit smerit al Evangheliei și prieten apropiat al Domnului nostru și al Maicii Sale, al Sfântului Ioan Botezătorul, al Sfântului Haralambie, al Sfântului Cosma Eto-lianul și al Sfântului Anastasie Górdios¹. Un levit

¹ Anastasios Gordios (1654/5-1729), supranumit și „Aristotel din Ágrafa” (locul său de baștină, unde i se păstrează capul și este cinstit până în zilele noastre ca sfânt), este unul dintre cei mai de seamă clerici ai perioadei turcocrăției și, totodată, „clascăli ai neamului grec”. A adormit la 7 iunie. Erudit (a studiat medicina în Italia la Padova) și poliglot (vorbea franceza și

ascet, care trăiește în munții binecuvântați de prin părțile noastre. O adevărată floare înmiresmată, ce se descoperă tot mai mult sufletelor apăsate de viață, care, ca niște albine, își iau zborul către el, spre a gusta din dulceața polenului de mult preț răspândit darnic de ființa și cuvântul său.

Istorisirea se apleacă asupra vieții unui nebun pentru Hristos, trăitor în zilele noastre într-unul dintre cartierele neprietenoase, periferice și înstrăinate ale Athenei; acolo unde ușile oamenilor erau ferecate aproape și viața cotidiană se scurgea monoton, în spiritul cunoscutei expresii „mă doare-n cot de celălalt”, al slavei deșarte și nepăsării față de semeni, dovadă a supremației patimilor egocentrice de astăzi.

În acest cartier, neîndoielnic asemănător tuturor celorlalte, chiar și cu al oricărui dintre noi, fie că trăim în oraș, fie la țară, a fost de ajuns nebunia unui om, următor lui Hristos, ca să se săvârșească dulcea „răzvrătire”. Și e dulce pentru că este ceva

italiana, cunoscând în profunzime latina și greaca veche), autorul unei opere de seamă, care cuprinde, printre altele, scrieri cu caracter umanist, precum *Logica*, *Retorica*, *Dicționar al limbii comune*, *Rețete medicale*, *Epistole* (s-au păstrat în jur de 750), dar și scrieri cu caracter antieretic, alcătuite împotriva papismului și a mahomedanismului, numărându-se, de asemenea, printre primii traducători în neogreacă ai operelor lui Hipocrate și printre precursorii de seamă ai Sfântului Cosma Etolianul (*n. trad.*).

deosebit, unic și neîndoios original. Revolta care rupe legăturile demonice ale sufletelor de astăzi înrobite și alipite – potrivit mărturiei obștești – lucrurilor trecătoare și neînsemnate, potrivindu-le pe „frecvența” cerului și a „pulsățiilor” mântuitoare și dătătoare de viață, doxologice ale dumnezeirii treimice, înveșmântându-le în mărinimia ortodoxă și dragostea dezinteresată, cu sinceritate și nevinovăție, cu răbdare și îngăduință, cu jertfire de sine, smerenie și pocăință. Căci numai în astfel de veșminte sufletul se poate înfățișa la masa necurmată, de zi cu zi, a bunătăților cerești, dăruită cu îndestulare de către Domnul.

Povestea lui Iannis¹ nu se încheie în următoarele pagini; dimpotrivă, de-abia acum începe, cu îndemnul de a porni alături de el în cea mai frumoasă călătorie a vieții noastre.

¹ Iannis este forma diminutivală (de alint) de la Ioannis, numele personajului central al istorisirii de față întâlnindu-se în ambele forme (*n. trad.*).

Primii ani

Iannis cel nebun locuia într-o garsonieră modestă, moștenită de la mama sa, într-un bloc cu douăzeci de apartamente. Își începea lucrul dis-de-dimineată la brutăria din apropiere, unde obișnuia în fiecare zi să umple două sacoșe cu pâine și covrigi, pe care le împărțea bătrânilor, bătrânelor și studenților din cartier cu vorba:

– Iaca, m-am gândit și eu să vă aduc puțină pâine caldă, un dar de la domnul Apostol brutarul, ca să-l pomeniți în rugăciunile voastre.

Adevărul era că Iannis cel nebun cheltuia în fiecare lună o bună parte din salariu pentru pâinea săracilor din cartier. Iar lui chir-Apostol îi zicea că ajută niște prieteni bolnavi, care, chipurile, îi plătesc pâinea pe care le-o ducea.

Dar de unde-i știa el pe săracii din cartier? Ca un copil, avea obiceiul să sune fără sfială la toate

ușile, nu numai în blocul său, ci și în cele învecinate. Le spunea tuturor cine este și îi întreba dacă au nevoie de ajutor:

– Cum vă simțiți astăzi? Cu ce aș putea să vă fiu de folos? Nu cumva aveți probleme? Copiii voștri sunt bine?

La început unii îl certau, alții îi închideau ușa în față, refuzând să vorbească cu el, vădit deranjați de prezența sa neașteptată. Alții însă îl așteptau pe Iannis cel nebun ca să audă de la el, după a lor mărturisire, o vorbă bună. În cele din urmă a ajuns să-i știe pe toți, să le cunoască capriciile, dar și calitățile.

Seara târziu Iannis cel nebun se retrăgea de obicei în casa lui modestă și se ruga. Îi plăcea să citească *Psaltirea* cu voce tare, spre a alunga, cum a mărturisit cuiva care l-a întrebat, duhurile rele din cartier. Citea atât de tare, încât un chiriaș nou, care nu îl cunoștea bine, a chemat într-o zi poliția, plângându-se că tulbură liniștea publică! Zilnic Iannis tămâia toate apartamentele, de la ultimul etaj până la parter, chiar și curțile. Iar când era cineva bolnav, îl vizita și, după ce îl tămâia și îl însemna cu semnul Sfintei Cruci, îi citea silabisind, cu puțină lui știință de carte, *Epistola sobornicească a Sfântului Apostol Iacov*. „Rugați-vă

unii pentru alții, ca să vă vindecați”¹, le spunea. Îi îndemna să se mărturisească și să se împărtășească, spre a fi tămăduiți de marele nostru Doctor, Iisus Hristos...

Și nu de puține ori, după ce se întorcea de la brutărie, lua mătura și mătura blocul, ca să fie curat, cum spunea el.

Îi plăcea să intre, cu zâmbetul pe buze, în discuțiile celor care obișnuiau să se certe, prin cafenele, din pricina partidelor politice (în trecut aveau loc mari dispute în privința partidelor politice):

– Ah, de ce vă puneți nădejdea în oameni de tinichea și buni doar de gură? În loc să vă certați, rugați-vă să ne trimită Dumnezeu un David ca împărat. Acela afla rezolvare problemelor pentru că-i sângerau genunchii de atâtea rugăciuni și cereri la Domnul. Deștepții voștri însă ce fac? Cereri numai pentru comisioane, și sunt corupți până în măduva oaselor... Vă iau de proști și își bat joc de voi.

– Pleacă de aici, măi nebunule!, îl apostrofau aceia și, ca să scape de el, îi găseau de treabă.

El însă totdeauna le replica:

– Nu vă încredeți în cei puternici, ci nădejdea voastră să fie numai în Dumnezeu.

¹ Iac. 5, 16.

Într-o zi Iannis cel nebun nu se duse la lucru. Chir-Apostol brutarul se neliniști. Niciodată nu lipsise, așa că trimise pe cineva acasă la el. Înainte de a ajunge la casa lui, cel trimis îl văzu pe Iannis cum deschidea gurile de canalizare, curățându-le cu lopata de pământ.

– Bre, ți-ai pierdut cu totul mințile? Domnul Apostol te așteaptă la brutărie și tu cureți gurile de canalizare? Crezi că te vor lua să muncești pentru primărie?

– De dimineață caut două sutare, pe care le-am pierdut, însă nu-mi amintesc în care dintre cele cinci guri de canalizare au căzut, așa că le curăț pe toate. Și, de vreme ce tot le-am deschis, m-am gândit să scot și gunoaietele, zâmbi „nebulul”. Așa că mergi și spune-i domnului Apostol că o să lucrez mai mult mâine, în schimbul orelor pe care le-am pierdut azi. Sunt două sutare... nu-i de glumă, a continuat el.

Să-l fi văzut atunci pe brutar! Când auzi ce se întâmplă, mânios peste măsură, amenință că o să-l alunge. După cinci ore Iannis își termină treaba și se întoarse mulțumit acasă.

– Ai găsit cele două sute?, îl întrebă ironic băcanul, care tocmai trecea pe acolo. Să treci pe la

primar să ți le dea pentru că i-ai curățat gurile de canalizare, continuă acela râzând.

În după-amiaza aceleiași zile cerul se întunecă, scoțând la iveală nori negri amenințători. Se porni o ploaie torențială cu tunete și fulgere. Drumurile se transformară în râuri măturând tot ce găseau în calea lor, până și mașini. În toată zona aceea avură loc multe stricăciuni: case, magazine, depozite inundate; averi întregi pierdute. Pompierii nu reușeau să evacueze apa. În ziua următoare primarul a mers la fața locului, ca să vadă el însuși consecințele pagubelor. Toți locuitorii s-au arătat nemulțumiți din pricina gurilor de canalizare înfundate. A ajuns și în cartierul lui Iannis cel nebun. Acolo nu existau pagube. Băcanul, de îndată ce îl văzu, i se adresă:

– Domnule primar, să mergi să-i mulțumești lui Iannis, care ieri dimineață a curățat canalele. Ne-a salvat nebunia lui, căci s-a apucat să caute prin canale două sutare, pe care le pierduse.

Până și brutarul îi spuse primarului același lucru:

– Noroc cu nebunul, domnule primar, care a curățat canalele, căci altfel ne-am fi înecat cu o asemenea ploaie. Nebunia lui ne-a scăpat de cei mai rău.

– Iată că și nebunii sunt de folos, zâmbi primarul.

Iannis, nebunul pentru Hristos, obișnuia să poarte haine sărăcicioase. La vederea lui, multora li se făcea milă de el și îi dădeau bani.

– Ia, bre nebunule, ca să-ți cumperi niște pantaloni și o cămașă, îi ziceau.

El le mulțumea, puneu banii în plicuri, mai adăuga ceva și din salariul său, iar apoi se ducea pe ascuns și îi strecura pe sub ușile celor în nevoi.

Când mergea la supermarket obișnuia să cumpere lucruri ciudate. Puneu în coș, de pildă, până și lucruri de trebuință femeilor, și din pricina asta stârnea râsetele fetelor de la casă. Proprietarul supermarketului îi era milă de el și dispusese să i se ia doar jumătate din suma totală pe care o avea de achitat.

Într-o zi, cineva, împins de curiozitatea de a afla ce face Iannis cu atâtea cumpărături, îl urmări pe ascuns. Nebunul se duse într-un colț îndepărtat al micii piețe, ca să nu fie zărit de nimeni, și se apucă să separe cumpărăturile. După aceea începu să sune pe la uși, precum obișnuia, și să lase înaintea lor pungile cu cumpărături. Produsele de trebuință femeilor le ducea unei studente sărace, Caterina, dintr-o familie numeroasă, care avea mare nevoie.

Toți locuitorii din cartier, în ziua plecării sale la cer, în urmă cu opt ani, au avut de povestit câte ceva despre „isprăvile” lui.

Anastasiu, administratorul blocului în care Iannis locuise, a vorbit despre dragostea sa față de biserică:

– Se ducea aproape în fiecare zi la biserică. Duminica ajungea înaintea preotului. Aprindea o lumânare, se închina la sfintele icoane și se așeza la locul din fața intrării în biserică, făcând pe cerșetorul. Toți banii pe care îi aduna, din destăinuirile preotului, îi puneu pe ascuns în cutia pentru săraci și bătrâni. Într-o zi paraclisierul îl văzu cum umblă la cutia milei și crezu că vrea să fure. A alergat deîndată la preot:

– Părinte, Iannis e cu mâna în cutia milei!

Preotul s-a apropiat cu grijă și s-a uitat pe ascuns. Îl văzu pe nebun scoțând bani din buzunare și punându-i în cutie.

– Ce faci aici, bre nebunule?, strigă la el.

– Iaca, părinte, mi s-a găurit buzunarul și, ca să nu cadă și să-i pierd, îi arunc aici, ca să-i păzească Preasfânta și să-i dea celor mai săraci decât mine!

Nicoleta, sorbind o gură de cafea, povesti:

– Într-o seară, în urmă cu zece ani sau mai mult, am văzut un tânăr ciudat preumblându-se